

## **Sprawozdanie z działalności MBP w Lędzinach za rok 2015**

### **1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki.**

**1.1** W 2015r. głównym problemem w MBP Lędziny była absencja 2 pracowników merytorycznych (urlop macierzyński, długotrwała choroba) co na szczęście nie miało przełożenia na działalność obu placówek – obie biblioteki: centrala i filia zaproponowały czytelnikom oraz mieszkańcom miasta bogatą i zróżnicowaną ofertę. Do sukcesów minionego roku należy zaliczyć rekordowy udział mieszkańców miasta, miast ościennych, [a także z Katowic, Mysłowic, Oświęcimia, a nawet z Krakowa (!)] w imprezach organizowanych przez MBP – **2783 osoby**. Udało się doposażyć obie placówki w sprzęt: filia i centrala otrzymały kolorowe drukarki do kawiarenek internetowych, ponadto dla potrzeb centrali zakupiono do Wypożyczalni dla Dorosłych 3. regały metalowe produkcji austriackiej, w tym 2. dwustronne oraz wózek biblioteczny. Zakup ten pozwolił na wygospodarowanie miejsca i estetyczne wyeksponowanie całego księgozbioru Wypożyczalni (ku widocznemu zadowoleniu czytelników).

**1.2** Zmianie uległa instrukcja kancelaryjna, powstał rejestr ryzyk, wprowadzono dokumentację związaną z ochroną danych osobowych - ADO, ABI.

### **2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej.**

**2.1** W ubiegłym roku nie powstały nowe placówki.

**2.2** Żadne placówki nie uległy likwidacji.

**2.3** Dla potrzeb centrali zakupiono do Wypożyczalni dla Dorosłych 3. regały metalowe produkcji austriackiej, w tym 2. dwustronne oraz wózek biblioteczny. Zakup ten pozwolił na wygospodarowanie miejsca i estetyczne wyeksponowanie całego księgozbioru Wypożyczalni.

**2.4** W 2015r. nie prowadzono żadnych remontów. Strona internetowa MBP jest dostosowana do potrzeb użytkowników słabowidzących.

### **3. Zbiory biblioteczne**

**3.1** Biblioteka jest ośrodkiem kształtowania kultury czytelniczej w środowisku lokalnym i pełni charakter uniwersalny. Walorem instytucji jest bogata oferta kulturalno-edukacyjna skierowana do dzieci, młodzieży i dorosłych. Przy gromadzeniu zbiorów brane są pod uwagę preferencje czytelników. Gromadząc nowe pozycje placówka brała pod uwagę zróżnicowane potrzeby i zainteresowania czytelników (prawo, ekonomia, technologia żywienia, psychologia, religia, historia, historia regionu, biografie, literatura kobieca, sensacyjna, kryminały, thrillery, horrory, a także (w dużej

ilości) literatura dziecięca. Kierowano się też recenzjami i publikacjami w prasie fachowej i środkach masowego przekazu oraz sugestiami czytelników.  
W gromadzeniu zbiorów pomocne są internet, środki masowego przekazu oraz recenzje książek publikowane w prasie fachowej.

Na dzień **31.12.2015** księgozbiór MBP Łędziny liczył **39 076 vol.** na łączną kwotę **294 563,78 zł.**

Struktura księgozbioru przedstawia się następująco:

Literatura piękna dla dzieci	<b>3 724 vol.</b> tj. 19%
Literatura piękna dla dorosłych	<b>9 434 vol.</b> tj. 49 %
Literatura popularnonaukowa	<b>6 100 vol.</b> tj. 32 %

W roku 2015 księgozbiór wzrósł o **1397 vol.** na kwotę **31.237,19 zł.**

<b>Ze środków samorządowych</b>	<b>970 vol.</b>	<b>na kwotę</b>	<b>21.416,93 zł</b>
<b>Z dotacji Biblioteki Narodowej</b>	<b>427 vol.</b>	<b>na kwotę</b>	<b>9.820,00 zł</b>

Struktura zakupu ze **środków samorządowych** w 2015 r. przedstawia się następująco:

Literatura piękna dla dzieci	<b>415 vol.</b>
Literatura piękna dla dorosłych	<b>407 vol.</b>
Literatura popularnonaukowa	<b>148 vol.</b>

Struktura zakupu ze środków finansowych Biblioteki Narodowej w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa w 2015 r. przedstawia się następująco:

Literatura piękna dla dzieci	<b>93 vol.</b> na kwotę <b>984,48 zł</b>
Literatura piękna dla dorosłych	<b>131 vol.</b> na kwotę <b>7.549,67 zł</b>
Literatura popularnonaukowa	<b>48 vol.</b> na kwotę <b>1.285,84 zł</b>

Statystyka wypożyczeń książek zakupionych z dotacji MKiDN jest wykazywana zarówno w Centrali jak i Filii Biblioteki.

Ogółem Biblioteka posiada **783 szt.** audiobooków na łączną kwotę **17.357,48 zł**  
W roku sprawozdawczym wycofano **461 vol.** na kwotę **789,13 zł**

**3.2** W 2015r. MBP Łędziny prenumerowała **46 tytułów** czasopism na kwotę **11.150.29zł**  
Były to przede wszystkim dzienniki : Gazeta Wyborcza , Dziennik Zachodni ale i tygodniki Polityka, Przyjaciółka , miesięczniki: Twój Styl, Cztery kąty, Świat Nauki, Nowe Książki. Prasa fachowa to: Bibliotekarz i Poradnik Bibliotekarza. Biblioteka nieodpłatnie otrzymuje Śląsk , Łędziny teraz oraz gazetę powiatową Powiatbl.pl.

Czytelnicy Filii zgłaszają potrzebę prenumeraty czasopism fachowych z dziedziny pedagogiki i historii.

Biblioteka nie posiada czasopism elektronicznych.

#### **4. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna**

Na dzień 31.12.2015 r. Biblioteka zarejestrowała **2 154 czytelników**.

Czytelnikami Biblioteki są zarówno mieszkańcy Łędzin jak i miast ościennych, tj.: Bierunia, Imielina, Chełmu, Tychów, Mysłowic, a nawet Katowic czy Oświęcimia.

##### **Czytelnicy wg kategorii wiekowej**

1) do 5 lat	28 os.
2) 6-12 lat	281 os.
3) 13-15 lat	166 os.
4) 16-19 lat	164 os.
5) 20-24 lat	267 os.
6) 25-44 lat	702 os.
7) 45-60 lat	412 os.
8) powyżej 60 lat	134 os.

##### **Czytelnicy wg zajęcia**

1) Uczniowie	678 os.
2) Studenci	170 os.
3) Prac. umysłowi	447 os.
4) Prac. fizyczni	323 os.
5) Rolnicy	3 os.
6) Inni zatrudnieni	42 os.
7) Pozostali	491 os.

W 2015 r. Bibliotekę odwiedziło **27 221 osób**. Liczba osób uczestniczących w imprezach organizowanych przez MBP Łędziny wyniosła **2783**.

Wypożyczenia na zewnątrz	<b>70 931 vol.</b>
Czasopisma nieopraw.	<b>1196 szt.</b>
Audiobooki	<b>764 szt.</b>

Czytelnicy chętnie sięgają po powieści sensacyjne i kryminalne, m. in. autorstwa K. Bonda, J. Sierra, H. Coben, L. Child, Ch. Link, S. Larsson, C. Läckberg, J. Nesbo, K. Slaughter, M. Zaborowska, R. Lagercrantz, P. M. Nowak, M. Krajewski oraz thrillery medyczne autorstwa T. Gerritsen.

Poczytnością cieszą się również romanse i powieści obyczajowe, np. N. Roberts, A. Ficner-Ogonowska, M. Kordel, N. Sparks, A. Krawczyk, A. Tylewicz, G. Gargaś, P. Vincenzi, Ch. Martin, D. Chamberlain, G. Musso, R. P. Evans, H. Cygler, A. Lis, A. Kołakowska, K. Michalak, M. Oleksa, M. Witkiewicz.

Często wykorzystane są również książki fantastyki i science fiction, np. G. R. R. Martin, J. Piekara, A. Pilipiuk, A. Przechrzta, K. Michalak – *Kroniki Ferrinu*. Wśród młodzieży nadal popularne są powieści o wampirach oraz cykl o *Julii* autorstwa T. Mafiego. Dzieci chętnie czytają *Dziennik Cwaniaczka* J. Kinney'ego, *Magiczne Drzewo* A. Maleszki, powieści o zwierzętach autorstwa H. Webb oraz serie *Klub Kociaków Słodziaków*, *Klinika Pod Bolilapką*, opowiadania przygodowe z serii *Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai* autorstwa M. Widmark oraz powieści R. Lagercrantz, np. *Moje szczęśliwe życie*, *Moje serce skacze z radości* oraz cykl o *Kocie Cukierku* autorstwa W. Cichonia. Młodzież preferowała powieści o wampirach, ale też fantastyczne opowieści np. *Magiczne drzewo*, *Baśniobór*, oraz serię detektywistyczną *Lassego i Mai*. Wśród literatury popularnonaukowej największym zainteresowaniem cieszyły się biografie i autobiografie oraz poradniki, książki przyrodnicze, kucharskie i psychologiczne. Dużym zainteresowaniem nadal cieszą się książki oparte na faktach, m. in. seria *Pisane przez Życie*, *Skrzywdzone*, biografie znanych osób. Spośród literatury popularnonaukowej chętnie czytane są książki podróżnicze oraz poradniki psychologiczne, medyczne i książki kulinarne. Biblioteka z powodzeniem wzbudza zainteresowanie czytelników nowościami wydawniczymi poprzez ekspozycje książkowe i wystawki. Również bezpośredni kontakt z czytelnikiem bardzo ułatwia przekazanie mu informacji o ofercie biblioteki.

**5.1/5.2** Do zadań biblioteki należy propagowanie czytelnictwa wśród dzieci i służy temu współpraca z przedszkolami i szkołami, a także z rodzicami, z którymi Biblioteka ma świetne kontakty. Do sztandarowych zajęć należą lekcje biblioteczne (109 os.). Dla najmłodszych organizowana była akcja Cała Polska Czyta Dzieciom w której udział wzięło 101 przedszkolaków.

W czasie wolnym od zajęć szkolnych biblioteka organizuje zajęcia dla dzieci zarówno podczas ferii jak i wakacji.

Organizowane są też konkursy, niektóre nawet cyklicznie np. Konkurs pięknego czytania (trzecia edycja), w których młodzież i dzieci chętnie bierze udział.

Cyklicznymi imprezami są także spotkania w Kawiarence Literackiej u Eulalii, jak i Urodziny Pluszowego Misia oraz koncert charytatywny dla podopiecznych ośrodka Błogosławionej Karoliny.

Urodziny Pluszowego Misia organizowane są dla zorganizowanych grup przedszkolaków jak również w formie otwartej imprezy dla dzieci z miasta.

Do najciekawszych spotkań autorskich w tym roku można zaliczyć spotkanie z Marcinem Mellerem, Andrzejem Stasiukiem i Pawłem Kowalczykiem oraz z lokalnymi twórcami jakimi są Marek Szołtysek i Gabriela Kotas. Wszystkie spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Dla najmłodszych o swojej twórczości opowiadali natomiast Ewa Chotomska, Andrzej Grabowski, Marcin Pałasz i Barbara Kosmowska.

Dzieci mogły też bawić się na zabawach w bibliotece, były to zabawy walentynkowe i andrzejkowe.

Od dłuższego czasu biblioteka organizuje również koncerty na których występują zarówno muzycy z repertuarem klasycznym jak i rozrywkowym. W tym roku były to trzy koncerty kwartetu smyczkowego Acoustic quartet (muzycy z Orkiestry Kameralnej AUKSO) w tym jeden charytatywny oraz wspólny i niepowtarzalny występ Aloszy Awdiejewa i zespołu Konwój (muzyka country).

Zorganizowano także warsztaty plastyczno-literackie w których udział brały dzieci z rodzicami i to również jest impreza cykliczna ciesząca się ogromnym zainteresowaniem.

W minionym roku kontynuowano współpracę z Ośrodkiem Błogosławionej Karoliny i dla podopiecznych z tego ośrodka organizowano specjalne zajęcia, warsztaty i koncerty. Biblioteka była też współorganizatorem spotkania i wystawy poświęconej Brygidzie (Łędzinianie) i Dariuszowi Kmiecikom tragicznie zmarłym małżeństwie dziennikarzy TVP i TVN, a dla odwiedzających budynek biblioteki zorganizowano wystawę pszczelarstwa. Filia MBP skupiła swą uwagę na promocji czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. Zauważalny jest fakt, że młodzi użytkownicy chętniej zasiadają przed monitorem komputera (celem są gł. gry komputerowe) niż z książką w rękę. Od ponad roku w Filii działa kawiarenka komputerowa, którą w 2015 r. odwiedziło **985** osób (gł. dzieci i młodzież), natomiast po książkę z czytelni sięgnęło **647** osób. W związku z tym faktem biblioteka podejmuje szereg działań zachęcających młodych czytelników do zainteresowania książką. Podobnie jak w latach ubiegłych biblioteka współpracowała z przedszkolem, szkołą podstawową oraz Ośrodkiem bł. Karoliny organizując dla wychowanków tych placówek tematyczne lekcje biblioteczne, wycieczki, spotkania autorskie, których celem było podkreślenie roli książki w codziennym życiu. Ogółem w lekcjach bibliotecznych wzięło udział **195** osób.

Filia MBP uczestniczy w akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”. Dzieciom czytały m. in. właścicielka łędzińskiej piekarni – Agata Seghet, która połączyła czytanie bajki o chlebie z pogawędką o etapach powstawania chleba, rodzajach mąki i porównaniu pracy piekarza dawniej i dziś. Ciekawe było spotkanie z należąca do zespołu *Łędzinianie*, panią Dorotą Król, która czytała przedszkolakom wiersze J. Brzechwy w przekładzie śląskim M. Szołtyśka oraz zapoznała dzieci z regionalnym strojem, gwarą i tradycją. Ogółem w/w akcji wzięło udział **112** osób.

Dla *aktywu czytelniczego* i podopiecznych z Ośrodka bł. Karoliny zorganizowano *wieczór andrzejkowy*, gdzie tradycyjne wróżby przeplatały się z konkursami i wesołą zabawą taneczną. Sympatyczna atmosfera wieczoru zakończyła się słodkim poczęstunkiem.

W imprezie wzięły udział **24** osoby.

Do ciekawszych spotkań z *aktywem czytelniczym* należały m. in. zajęcia plastyczne n/t *skarbów jesieni* połączone z quizem przyrodniczym oraz zajęcia teatralne, gdzie dzieci samodzielnie wykonały scenę teatralną i kukiełki, a potem puszczając wodze fantazji ożywiły swoje lalki pięknie odgrywając wymyślone przez siebie role.

W ramach edukacji czytelniczej biblioteka zaprosiła do szkół i przedszkoli Waldemara Cichonia – tyskiego autora opowieści o niesfornym kocie Cukierku. Spotkania, których łącznie było **6** i uczestniczyło w nich **586** dzieci odbywały się w radosnej atmosferze.

Po przybliżeniu dzieciom sylwetki niefrasobliwego kota i przeczytaniu fragmentów swoich opowiadań, autor cierpliwie odpowiadał na liczne pytania czytelników, a potem wpisywał fanom przygód kota Cukierka dedykację do książek swojego autorstwa. Efektem tych spotkań było duże zainteresowanie książkami pana Cichonia.

Interesujące było także spotkanie z Gabriellą Kotas, poetką z sąsiedniego miasta Mysłowic-Ławek z przedszkolakami. Pani Gabriela oprócz poezji dla dorosłych napisała również opowiadki dla dzieci. W związku z tym, że spotkanie odbyło się w okresie adwentowym, poetka przeczytała dzieciom bajkę o wigilijnej gwiazdce. Miłe spotkanie, w którym wzięło udział **19** przedszkolaków zakończono rozmową n/t adwentowych postanowień.

Podobnie jak w roku 2014 biblioteka współpracowała z Ośrodkiem Bł. Karoliny, instytucją zajmującą się działalnością na rzecz osób chorych i niepełnosprawnych. Prowadzone były cykliczne spotkania z podopiecznymi tego ośrodka. Tematy spotkań:

1. Zakupy i rodzaje sklepów
2. Baśnie i ich bohaterowie
3. Podróże wakacyjne
4. Jesień w lesie

5. Świat ptaków
6. Wróżby andrzejkowe
7. Tradycje Bożonarodzeniowe

W ramach edukacji ekologicznej dla czterdziestoosobowej grupy podopiecznych z Ośrodka bł. Karoliny Filia MBP zorganizowała wyjazd do Nadleśnictwa Katowice, gdzie uczestnicy interesująco spędzili czas zwiedzając *Leśną Salę Edukacyjną*. Biblioteka prowadziła działalność informacyjną w oparciu o zgromadzone zbiory, tj. księgozbiór podręczny, czasopisma oraz katalogi kartkowe. MBP nie posiada jeszcze komputerowych baz danych. Jest **11** stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu dla czytelników.

W 2015 r. Bibliotekę odwiedziło **27.221** osób.

**5.3** Biblioteka nie posiada stanowisk komputerowych oraz innych sprzętów technicznych przystosowanych dla osób z dysfunkcją wzroku. Do dyspozycji czytelników niepełnosprawnych jest ok. 70 tytułów książek z dużą czcionką oraz **764** audiobooki, a także przystosowana dla osób z dysfunkcją wzroku - strona internetowa Biblioteki

## **6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.**

**6.1/6.2.** MBP Lędziny nie prowadzi filii i punktów bibliotecznych w szpitalach, domach opieki, aresztach.

**6.3.** Do dyspozycji czytelników niepełnosprawnych jest ok. **70 tytułów** książek z dużą czcionką oraz **764 audiobooki**, a także przystosowana dla osób z dysfunkcją wzroku - strona internetowa Biblioteki.

**6.4.** Biblioteka nie posiada stanowisk komputerowych oraz innych sprzętów technicznych przystosowanych dla osób z dysfunkcją wzroku.

**6.5.** Biblioteka co roku organizuje koncert charytatywny muzyki kameralnej i filmowej dla podopiecznych Ośrodka Bł. Karoliny, dla nich też organizowane są zajęcia plastyczne, konkursy oraz pogadanki, a także w grudniu Mikołaj. Ponad to w w/w ośrodku działa biblioteka założona przez bibliotekarki centrali MBP.

Seniorzy są bardzo aktywnymi czytelnikami Biblioteki. Tłumnie uczestniczą w spotkaniach autorskich, koncertach, szczególną sympatią darzą spotkania w *Kawiarence Literackiej u Eulalii* pod honorowym patronatem Moniki Oleksy, czasami korzystają z usług kawiarenki internetowej (centrala).

## **7. Sprawy kadrowe**

**7.1** Stan zatrudnienia w 2015r. zwiększył się o 1 osobę na stanowisku bibliotekarza – wykształcenie wyższe bibliotekarskie.

W związku z tym obsada pracowników merytorycznych jest wystarczająca; 2 os. pracują na filii (1 os.- wykształcenie średnie bibliotekarskie, 1 os. - wykształcenie wyższe

bibliotekarskie), a 2os. są zatrudnione w centrali ( 2 os. - wykształcenie wyższe bibliotekarskie) na etatach bibliotekarzy, co znacznie usprawniło pracę w obu placówkach oraz znacząco wpłynęło na jej jakość.

**7.3 /7.4** W ubiegłym roku pracownicy merytoryczni brali udział w szkoleniach dotyczących ochrony danych osobowych – ABI, ADO, pierwszej pomocy oraz w szkoleniach organizowanych przez B. Śląską.

## **8. Finansowanie**

**8.1** Wielkość budżetu ogółem: 485.381, 91 zł.

**8.2** Koszty utrzymania ogółem: 46.528,29 zł.

**8.3** Dochody własne: 5.565,91 zł.

**8.4** Darowizny rzeczowe: 0 zł.

**8.5** Inne środki pozyskane: dotacja MKiDN – 9.820,00 zł